

R.D. Iacobi Marchantii Vitis Florigera

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

2. Quæ pervia cœli porta manes & stella maris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56381](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56381)

isa. 66. cum ipso omnes filios Dei adoptivos. O mita fa- cunditatem propter quam de Maria possumus ex- clamare cum propheta Numquid terra parvuriet in die una, aut parvuriet gens simul, si peperit filios suos Maria scilicet Sionis filia simul omnes electos peperisse censenda est, dum Christum peperit. Gen- tes in eius utero continebantur, in illo, & cum il- lo, tamquam electorum capite, generandi.

Propterea Christus dicitur Primogenitus Matris? Peperit Filium suum Primogenitum, ait Lucas E- vangelista Vocatur & idem Primogenitus in multis Fratribus: ab Apostolo.

Audi qui hac de re Maria quondam dixerit S- Gertrudi. Quondam die cum audiret illud in Mil- fa can, Primogenitus Virginis Matris, consideratio- ni horum verborum intentata, cogitabat intra se conveniens dicit Vnigenitus Virginis Matris, quod nullum alium genuerit praeter illum de Spiritu sanc- to conceptum Cumque in hac consideratione haereret, affuit ei Beata Virgo blandam vocem spon- deas: Nequaquam Vnigenitus, sed Primogenitus dul- cissimus Jesus meus, quem primum clauso utero pre- creavi. Et post ipsum, immo per ipsum, omnes ipsi in- fratres, mihi in filios maternae charitatis visceribus a- optando generavi. Haec Maria. Propterea igitur Mater Christi, sed & omnium filiorum Dei, honori- ficè nominatur: & exinde felicitas eius agnosci- tur, propter quam Alma Mater nuncupatur, quia & hos genuit & generat, & alit & portat in bra- chijs, & protegit & adamat, immo & adhuc par- tit, ut eos perfectè tandem generet, & reddat æ- ternitati beate, & perducatur ad mensuram ætatis pie- nitatis Christi, quando occurreremus ei in virtutum perfectum, ut loquitur Apostolus.

Ephes. 4. mundus est in mari procelloso, turbido, tenebroso, a- giteris & inquieto: quod modò suos cultores ad- sidera tollit, mox ad tartara devolvit: Eleans alli- ssi me, ait Rex Propheta. Eriterum: Ascendunt vis- que ad Calos, descendunt visque ad abyssos, omnis sa- pientia eorum devorata est, ait de Recltoribus navis in hoc mari. Quatuor ibi stultos est repetere mirè

SECT. II QVÆ PERVIA CÆLI PORTA MA- NES, ET STELLA MARIS

Vide O- pus. no- strum su- per Ave- Maris- Stella To. 2. Opus. B. Virgo quomodo pervia porta. Hic Titulus frequenter tribuitur MARIS, ut visum est in alijs Canticis, Hymnis, Antiphonis a nobis latius elucidatis. Vnde modò vocatur Ianna Cæli in Litanijs Lauretanis, modò Felix Cæli Porta in Hymno Ave Maris Stella, modò Porta lu- cis fulgida, modò Regis alti Ianna in Hymno O glo- riosa Domina, iterum Porta ex qua mundo lux est orta, in Antiphona Ave Regina Cælorum. Nihil ergo hic vitiosus interpretationis addendum, sed recolendam ex dictis piã & memori mente, quam multis Titulis Maria Cæli pervia Porta nuncu- petur, per quam Cælorum Rex ad nos venit, im- modò cælestia omnia bona; per quam etiam & nos in Cælum regredimur, & ad sancta Sanctorum intramus. Hæc est Oliva ex Oliva confectum, per quod nobis illic accessus. Oliva symbolum misericordie est, per quam ipsa nobis aditum fa- cit in Cælum. Atque idè hæc iterum est Ianna, si- ne Fenestra & cæ, per quam regreditur Columba Nòc cum ramo olivæ a diluvio in secunda, anima

scilicet candida, quæ sæpè in Canticis designatur nomine Columba: S. Carolus Borromæus ordina- bat ut in singulis Templis in Porta exteriori Im- ago Virginis collocaretur, ad designandum ipsam esse Portam Cæli. Si Maria Ægyptiaca conventio- nem suam auspiciata est per intuitum Imaginis Bea- tæ Mariæ Virginis, in Porta Templi Hierosolymita- ni collocata. Imago illa fuit illi Porta Cæli.

Quantum ad Titulum istum Stella Maris, etiam B. V. Stel- la Maris. & illum sæpè explicavimus in prædictis Canticis & Hymnis; idè vèrò frequentissimè Maria attri- butur, quia nomen MARIA idem significat quod Maris Domina, ut plerique ex Hebræo deducunt. Mare elementum est ferum exuadans, & multos perdens: elementum amarum, turbidum, va- rium & inconstans, idè què a nonnullis stultitiæ accufatum. Hinc refert Antonius Gevara in suis Epistolis de quodam Fabato Consule Rhegenensi in Sicilia, quod numquam è civitate illa intra sep- tuaginta annos voluisset transmittere Melliam, quæ tamen in portu Siciliae trans mare sita est, non plusquam novem milliaribus distans. Dicebat enim Navem stultam esse, cum semper se moveat. Nauram stultum esse, quod numquam in eodem maneat proposito, nunc hoc, nunc illud velit. Ma- re stultum esse, quia semper inquietum. Ventum quoque stultum esse, quia in dies & horas muta- tur. Cum ergo vnum stultum (inquit ipse) si- gam in terra, quare quatuor stultis credam me in mari? Hæc ille, an insipienter & timidè, an sapienter & providè, iudicet qui volue- rit.

Dicamus nos, hoc sæculum in quo agimus, si- mile esse mari procelloso, turbido, tenebroso, a- giteris & inquieto: quod modò suos cultores ad- sidera tollit, mox ad tartara devolvit: Eleans alli- ssi me, ait Rex Propheta. Eriterum: Ascendunt vis- que ad Calos, descendunt visque ad abyssos, omnis sa- pientia eorum devorata est, ait de Recltoribus navis in hoc mari. Quatuor ibi stultos est repetere mirè agiteris & inquieto. An non Mundus ipse in- quietus est ut Mare, & suo continuo motu, modò hoc perdit, modò illos? An non Navis corporis no- stri in continua & inquietata navigatione est? Mo- dò bene ei est, modò male; modò friget, modò ca- let; modò plena est, modò vomit. An non Ventus quo ferimur modò prosper est, modò adversus est, quasi stultus & vanus? Deinde homo ipse Naura est varius & inconstans, qui modò hoc vult, modò aliud vult; modò iubet vela suspendi, mo- dò contrahi; mox suspendet, paulò post anti- um despondet. Quid his omnibus inconstanti- us? Quandoquidem ergo de hoc mari verum sit i- stud:

Recltor in incerto est nec quid fugiar vve, petar vve Ovid. Invenit, ambiguus vve suspente mali. Convertendi sunt oculi ad Dominam & Stellam ma- ris, ut co-nspiciat tamentes fluctus, ut lucem ma- gne Fenestra & cæ, per quam regreditur Columba sitet per in via ut pericula & lyres inducet, ut re- sciendam.

per quam regreditur Columba sitet per in via ut pericula & lyres inducet, ut re- sciendam.

B. V. Stel- la Maris.

Mare stultum vocatum.

Mundus est mare turbidum Psal. 107. Psal. 100.

In mari- do qua- tuor stul- ti.

Ovid.

B. Virgo veluti stella re- sciendam.

gat ipsa Navem nostram, & ad portum salutis de-
ducatur. Nam navigare necesse est; ipsa autem ege-
mus ut Luce & Duce, ut Maris Domina & Stella
Maris.

Hæc est Stella, de qua Beatus Henricus Sulo,
Deipare ferventissimus amator, (eam in gallicino
salutans, & laudes ei pægens) sæpe audire meruit
Angelos suaviter concinentes:

Stella Maria maris hodie precesse ad ortum.
Cum his quandoque & ipse idipsum concinebat,
ab eis luce cælesti perfusus, & de arcibus secretio-
ribus instructus.

*Super
Bernar-
dinum
re picitur
stella.*

Hæc est Stella, de qua Sanctus Bonaventura in
Speculo Virginis e. 3. Telle solave hoc lumen, ubi di-
xit Telle Mariam hanc maris Stellam quid nisi cali-
go, umbra mortis, densissima tenebras

Hæc est Stella, quæ apparuit sancto Bernardino
prædicanti in vbe Italia, quæ Aquila dicitur. Dū
enim explicat illud Apoc. 12. Signum magnum ap-
paruit in Calo, & in capite eius corona stellarum duo-
decim, & illud in Virginis laudem applicaret, pri-
mam Stellam exponens de eius Virginitate, Sol
licet tunc maxime radiaret, visa est super capite
Bernardini Stella etiam splendidior Sole, quæ luos
radios in eius faciem fundebat, Quod vivitulus
populus stupore plenus vidit; tandemque omni-
bus admittantibus, evanuit. Fuit autem illa Stella
ipsa Mater MARTA, ineffabili claritate re-
splendens, & indicatæ volens hunc sanctum Virum,
sui cultorem devotissimum, esse virtutum omnium
splendore ornatum, sed brevi in ea civitate clatu-
rum diem extremum, sicque æterna claritate do-
nandum & coronandum: quod ipsa Stella æliis
significabat.

*Videtur
stella et-
ia Capiti-
Bernardi.*

Idem contigisse ferunt B. Joanni Capistrano in
eadem vbe prædicanti de Laudibus Beatæ Virg.
Mariæ super eodem Thematæ apparuit enim Stel-
la miro cum splendore exterius illustrata, ac miro
fervore intus accendens. Et quidem in publican-
dis Virginis magnalibus torus accensus & occupatus
non advertebant hanc Stellam, donec tumulus
factus est in populo rei novitate stupefacto: tunc
enim circumspiciens advertit illud insolitum di-
vini favoris signum. Et cum postridie Romam pro-
cederet, ad sollicitandum pro canonizatione S.
Bernardini, hæc eadem Stella rursus apparuit, &
cum Romam usque deduxit. Fuit ergo & ipse dig-
nus videre hanc Stellam qui à Deo electus erat ad
promovendam Virginis gloriam & Coronam.

*Ordo stel-
lifer insti-
tuitur in
Francia
in honore
Deiparæ.*

Hæc iterum est Stella MARIA, sub cuius auspicijs
& insignibus militare voluit antiquus Ordo
Regum & Principum Franciæ, qui Insigne Stellæ
præferabant in veste cum hoc Emblemate:
MONSTRANT REGIBUS ASTRA VIAM. Hic
Ordo Stellifer primus institutus fuit a Roberto
Rege Franciæ sub anno Christi. 1022, in honore
Beatæ Virginis (cui Rex mirè erat devotus) ipso
Nativitatis virginis Felto, octava Septembris, eo
quod ipsa sit Stella maris. Ideoque hæc institutio-

ne obsecrabit Rex, ut sui regni ac nobilitatis esset
dux, quasi præfatus Stella. Quare triginta Be-
nignitas est in nobilitate in hunc Ordinem adle-
git singulisque. To quem aureum cum Stella au-
rea quæque radia illud ad pectus descendente,
in collum iniecit. Hæcque color vera Stella ma-
ris edificavit Parisius. Orationum nostræ Domine
de Stella, in quo convenire hi qui electi erant
de Ordine isto hauriunt, qui ab eo dicitur est Or-
do Equitum nostræ Domine de Stella. Telus est
Iacobus Bzovius in Antiquitibus Parisien-
sibus.

*Dentique, hæc est Stella, de qua Betaurdus: O S. Bern.
Hominis
m. 111.*

Nonnulli similes sunt in hoc saculo naviganti-
bus in mari periculoso, qui nimis fidentes mala-
cia & tranquillitati, quæ aliquandiu eis favore
videtur, ludunt, cantillant, epulantur, secute, vel
somno indulgent in flatu Ionæ: at mox tempestate
exorta, caligine inveniunt circumfusis & venti-
line, sicque a fluctibus absorberentur, merguntur
pereunt, & in profundum feruntur: sine luce & du-
ce, sine cuiuspiam ope, Tu, ô Maria Domina &
Stella Maris, inter prospera & adversa semper
dirige Navem nostram. Ad te oculos jugiter con-
jicimus, sive in prosperis rebus, sive in adversis: & ro-
gamus ut lux tua cum quam nos deleret, sed fac ut
per illam semper possimus circumspicere timidi
quæ ante nos, quæ post nos, quæ circa nos, & sic
periculis cavere, donec ad portum facias nos sili-
citer pervenire, Fac, inquam, ut non simus de illo-
rum numero, de quo Poëta:

*O nimum Calo & pelago conspice sereno,
Nudus in ignota Patituræ tacebis arena.*

SVCCVRRE CADENTI SVRGERE QVI
CUKAT POPULO.
A Beo tempore quo Adam primus hominum
patens, & caput eorum, turpiter cecidit im-
pitente vxore, Evaque eius vxor impellente leto-
pente, factum est genus humanum multiplici de-
causa ad lapsum pronum Tum quia ex se parum
firmioris habet, tum quia in vialubrica & pleua
offendiculis agit, tum quia multos habet in ca-
sum impulsores, tum quia in via agit tenebrosa, ex-
iguum lucis habens. Contraxit nimum infirmita-
tatem ex peccato, ita ut facile cada; contraxit ig-
norantia; tenebras; ita ut parum videat; contraxit
concupiscentia; lubricitatem, quæ eius gressus fa-
cit.

Virgini

Sac. III

*Hæc
Postquam
cum dicit
mi ad lo-
quum col-
da piam*

WANTIG